

Elegant orangeri,
som kan användas
hela året.

Arkitektens orangeri

med sex genialiska lösningar

Uppdraget var tydligt: **Det ska vara snyggt och funktionellt, och det ska integreras elegant med omgivningen!** Vi tycker att det har lyckats riktigt bra. Läs vidare och se arkitektens förslag på det perfekta orangeriet.

Detta orangeri är ett lysande exempel på ett bygge som uppfyller alla önskemål. Här finns plats för växter, men det är främst ett rum som kan användas hela året. Den stora glasfasaden på framsidan byggs av renoverade

spröjsade fönster, som annars skulle gått till återvinningen. Detsamma gäller fönsterna på baksidan och på gavlarna.

Hela orangeriet är isolerat, och det har dragits el i alla väggar. Den rustika känslan från de gamla fönsterna följer

med in, där taksparrarna är synliga och golvet består av sandstensplattor. Det är kort sagt ett bygge som tickar alla boxar. Så drömmer du om att bygga ditt eget orangeri, häng då med här och bli rejält inspirerad. □

Stolpar med uttag

Det översta lagret jord ska tas bort och ersättas med grus.

Därefter ska stolpar sättas i hörnen, de ska fungera som punktfundament.

Du kan sätta stolparna i plintbetong, eller hellre med betongplintar. Oavsett vilket, ska det läggas ett lager dräneringsgrus i botten på hålen, så att stolparna inte sjunker ner eller tjälen flyttar dem.

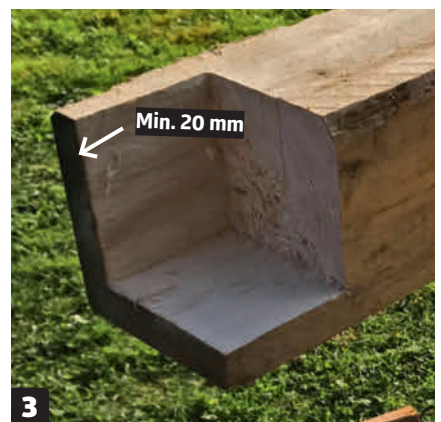
På punktfundamenten sätts de egentliga hörnstolparna, som här förses med dekorativa detaljer.

1 Gräv bort jorden så att det finns plats för grus och plattor. Vi rekommenderar både bärlager, eller stenmjöl, och sättsand, även om inte några bilar ska köra på beläggningen.

2 Använd tryckimpregnerade reglar som syll som avgränsar orangeriet. De korta stolparna är punktfundament som inte sticker upp mer än 10 cm över marknivå.

3 Såga ut längst ner på de långa stolparna, så att de står stadigt på punktfundamenten. Det ska vara minst 20 mm trä kvar på den yttersta kanten.

4 Du kan snabbt piffa upp en småtråsig stolpe med en handöverfräs. Genom att fräsa en rad parallella spår ser träet helt annorlunda ut.

5 Den kraftiga stolpen ställs på det lite mindre punktfundamentet. Måla stolparna innan de monteras, så att du är säker på att kunna stryka träskyddet på hela den nedersta och mest utsatta delen av stolpen.

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Det är ett av de svårare projekten. Anpassningen av fönsterna på baksidan och takfönsterna kräver antingen en del erfarenhet eller hantverkarhjälp.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

Ca 2 månader.

PRIS

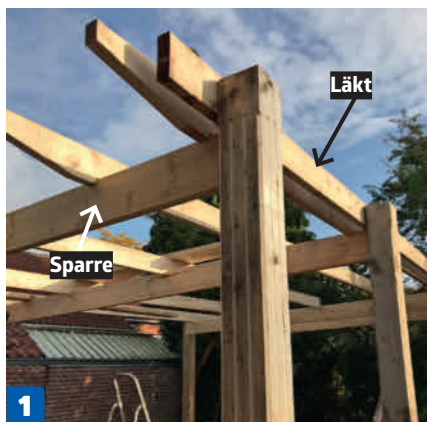
Ca 60.000 kr (beroende på priset på återvinningsmaterialen)

Tak med utsprång

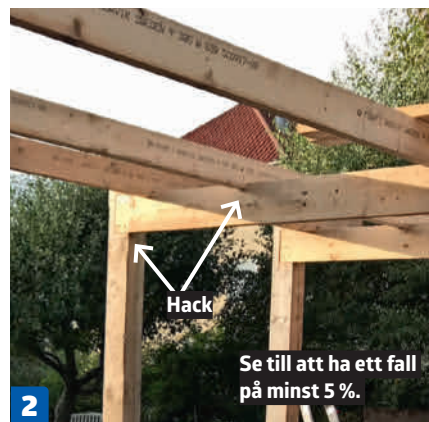
Takkonstruktionen är i princip densamma som vanligt, med sparrar och läkt. Men eftersom spannet mellan sparrarna här är större, har man valt läkt som är kraftigare än sparrarna.

Sparrarna fälls in i stolparna för att göra konstruktionen starkare, men lägg också märke till att ändträet på sparren döljs inne i stolpen. Då är det inte lika utsatt.

Läkten monteras på sparrarna, och i läkten sågas ett hack för varje sparre. Det hindrar sparrarna från att slå sig och börja båga. Till sist täcks taket med OSB-skivor.

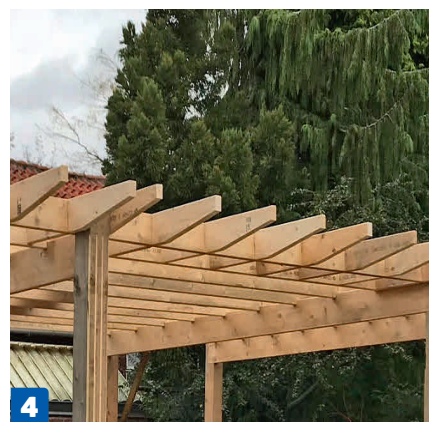
Konstruktionen byggs upp med sparrar underst och läkt ovanpå, istället för med sparrar som vilar på bärlinor.

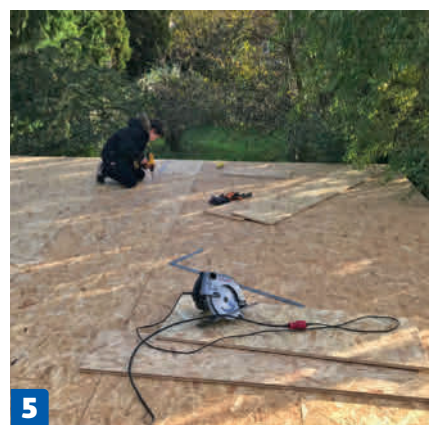
Sparrarna fästs genom att såga ett hack i stolparna som motsvarar sparrens dimension. I läkten sågas också ett litet hack (ca 25 mm). Det stabiliserar taket och ser till att de underliggande sparrarna inte bågnar.

Eftersom det ska vara skivor och takpapp på taket, är det max 60 cm mellan läkten. De underliggande sparrarna är lite kraftigare och kan därför ha ett längre spann. Läkten snedsågas i ändarna för att överhänget ska se lättare ut.

Sätt bitar längst ut, så att taket sticker ut lika långt runt om. Fäst dem med 5 x 100 mm skruvar i läktens baksida.

Klä taket med skivor så att de sticker ut lite och såga sedan med en sänksåg med styrskena. Plywood eller råspont kan också användas.

Tre olika sorters begagnade fönster

De gamla spröjsade fönsterna här kommer från en biograf, och det runda fönstret kommer från en äldre fastighet. De är i bra skick och får nu nytt liv i orangeriet.

Stolpar och sparrar har placerats så att det stämmer med storleken på fönsterna på framsidan.

På baksidan har fönsterkarmarna sågats av på höjden och satts på en bröstning för att ge bättre inredningsmöjligheter.

MATERIAL

Grund:

- 45 x 95 mm tryckimpregnerade reglar
- 95 x 95 mm tryckimpregnerade stolpar
- Plintbetong
- Bärlager och sättsand
- Sandstensplattor och fogsand

Väggar:

- 125 x 125 mm stolpar
- 45 x 95 mm reglar
- Droppnäsa av aluminium
- 95 mm mineralullsisolering

Beklädnad inne:

- 10 mm spånskivor
- 20 x 40 mm spikläkt
- 19 x 100 mm hyvlade brädor till ribbpanel

Beklädnad ute:

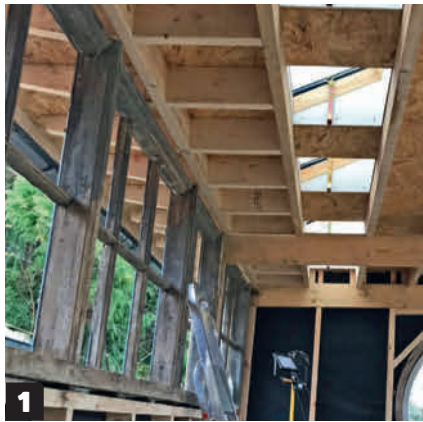
- Vindpapp till utsidan av stommen
- 25 x 50 mm spikläkt
- 25 x 125 mm fjällpanel

Tak:

- 45 x 195 mm reglar
- 45 x 145 mm reglar
- 95 mm isolering
- 18 mm OSB-skivor
- Takpapp
- Takfotslist, plåt
- Rännkrokar, hängränna, stuprör och diverse delar

Dessutom:

- Fönster och dörr
- Vinkelbeslag, förstärkta
- Färg
- 4,5 x 50 mm, 5 x 80 mm, 5 x 100 mm och 5 x 120 mm skruvar

Takfönster ger en stor effekt när utsprånget är så stort. De kan dock vara ganska dyra till platt tak, så det kan löna sig att gå på jakt efter några begagnade.

Bygger du med begagnade fönster, som här, rekommenderar vi att du köper alla fönster innan du börjar bygga, så att du kan skraddarsy orangeriet efter fönsterna istället för tvärtom.

På baksidan är det bara fönster på den översta halvan av väggen. Det ger större frihet att möblera mot bröstningen på insidan.

Det stora runda fönstret har suttit i en gammal fastighet, men får nu nytt liv i orangeriet.

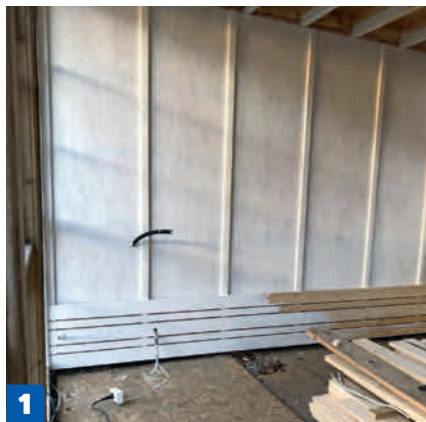
Alla de ursprungliga enkelglasen har bytts ut och kittats om. Det har en stor effekt och kan göras ganska billigt.

Ribbpanel

Orangeriet byggs här lite som en stuga, med isolering, eluttag osv. Väggar och tak isoleras med 95 mm mineralull.

När orangeriet inte ska vara permanent uppvärmt, och du inte isolerar med mer än 95 mm, behövs inte någon ångspärr.

Därefter kläs väggarna med 10 mm spånskivor. Utanpå sätts spikläkt som den färdiga panelen kan monteras på.

1 Efter isolering kläs väggarna med spånskivor. Utanpå sätts spikläkt som den slutliga ribbpanelen kan monteras på. Skivor och ribbor målas vita, så att de inte syns tydligt mellan ribborna.

2 Panelen görs av 19 x 100 mm hyvlade brädor, där varannan ribba är en bräda som har delats på längden. Avståndet mellan ribborna är ca 8 mm.

3 Här kommer spikläkten bakom panelen till sin rätt. Det gör det nämligen mycket lättare att dra kablar utan att de syns.

Såga ribborna själv och spara pengar

Det kan lätt löna sig att såga ribbor till ribbpanelen själv, vare sig de ska användas inne eller ute.

Med hyvlade brädor kan du nämligen täcka väggarna ganska billigt. Du måste dock räkna med att brädorna kommer att ha en del skavanker. Om du vill slippa det, måste du köpa dyrare virke av bättre kvalitet.

En bordscirkelsåg är perfekt att såga ribborna med och helt klart lättast att manövrera.

4 Bakväggen kläs också med ribbor och linjerna följer med runt. Ribborna skruvas här fast med 4,5 x 50 mm skruvar, men de kan också skjutas fast med en dyckertpistol.

Runt fönster

Begagnade fönster passar generellt sett bra till projekt som det här.

Helt nya fönster är ofta alldeles för "bra" till sådana här projekt. Äldre fönster med enkelglas kan lätt repareras och anpassas efter behov.

Då och då kan det ändå bli så att man hittar något speciellt fönster, som det här runda fönstret.

Bygg en fyrkantig ram med samma innermått som fönstrets diameter. I hörnen kan du sätta diagonala snedsträvor. På så sätt har du total koll på fönstret och får fler alternativa fästpunkter.

Väggen här är tjockare än fönstret, därför måste smygen "byggas till". Det kan göras genom att såga till mindre mindre träbitar med rätt form för att till sist limma ihop det hela i en cirkelform.

Sandstensplattor

Sandstensplattor är praktiska som beläggning utomhus, eftersom de inte blir hala. Av samma anledning ser man ofta sandstensplattor runt poolområden. De kan dock även användas inomhus i ett orangeri som det här.

En annan fördel är att de är betydligt billigare än annan natursten som t ex granit eller marmor.

Sandstensplattorna läggs på ett ca 3 cm tjockt lager sättsand.

Du kan lägga plattorna i vilket mönster du vill, så länge du tänker på att fogarna ska förskjutas så mycket som möjligt. Det bidrar nämligen till att låsa beläggningen, så att den ligger kvar som den ska.

Gör fogarna mellan plattorna 5-10 mm breda.

Kanterna på sandstensplattor kan vara lite ojämna, så det är bra med lite marginal när du ska hålla linjerna. Avsluta med att sopa ner fogsand i fogarna.

De stora fönsterna ut mot trädgården och det lutande utsprånget fyller orangeriet med ljus.